

عسلویه: بی‌پولی پیمانکاران و اخراج کارگران!

مهیندخت مصباح

سی و یکم فرورین هشتاد و هفت

عسلویه شهری صنعتی است در جنوبی‌ترین نقطه ایران که آن را مهمترین پایگاه اقتصادی ایران میخوانند. حدود ده سال است که از ذخایر نفتی و گازی این منطقه بهره برداری میشود. در آغاز عسلویه بهشت کارگران و متخصصان معرفی میشد. شرایط کاری نابسامان، عدم پرداخت به موقع حقوق کارگران و اخراج های وسیع، موجب اعتراض‌ها و اعتصاب‌هایی در این منطقه شده است. پیمانکاران، مشکلات مالی و فنی جاری را ناشی از تحریمهای

جهانی می‌دانند. روز جمعه، ۳۰ فروردین با **جوانمیر مرادی**، یکی از شاغلین در عسلویه گفت و گو کرده‌ایم:

آقای مرادی، الان اوضاع عمومی در عسلویه به چه ترتیب است، کارگرها در آرامش مشغول کار هستند یا مشکلاتی وجود دارد؟

اوضاع عمومی اینجا مطابق معمول است که وضعیت مناسب نیست. همیشه برای گرفتن حقوق‌ها مشکل بوده و هست. کارگران تنها با اعتراض و اعتصاب می‌توانند حقوق‌هایشان را با تعویق سه چهارماهه بگیرند.

الان به طور مثال چند ماه است که حقوق‌ها را نداده‌اند؟

حقوق‌ها بستگی به شرکت‌ها دارد. شرکت‌ها بنا به میل خودشان حقوق پرداخت می‌کنند. برخی شرکت‌ها از سه ماه حقوق معوقه دارند تا هشت ماهه یا یک ساله.

هر پیمانکار در عسلویه خودش، بنا به موقعیت مالی به کارگران حقوق پرداخت می‌کند؟

بله. پروژه‌های متفاوتی هستند که پیمانکاران متفاوتی هم دارند. حتا پرداخت حقوق‌های کارگرهای چند پیمانکار در یک مجتمع باز تفاوت می‌کند. بعضی‌ها با سه ماه تعویق حقوق پرداخت می‌کنند، بعضی‌ها که توی همان پروژه هستند، می‌بینید با شش، هفت یا هشت ماه تعویق حقوق می‌دهند.

کدام پیمانکارها الان از همه خوش حساب‌تر هستند؟

معمولا شرکت‌های پیمانکاری دست اول، یعنی شرکت‌هایی که بعنوان شرکت مادر پیمان را از شرکت نفت یا گاز می‌گیرد، یک مقدار بهتر از شرکت‌های دست دوم یا چندتا آنورتر هستند. اینها معمولا با دو یا سه ماه تعویق حقوق‌ها را پرداخت می‌کنند.

خود شما مثلا آخرین باری که حقوق گرفتید کی بود؟

من خودم حدود سه چهار روز پیش حقوق اسفند را گرفتم.

عیدی و اینها را قبلا داده بودند؟

عیدی را همزمان با حقوق بهمن، آخرهای اسفند پرداخت کردند.

این کارگرهایی که آنجا هستند از خانواده‌هایشان دورند. اینها چند وقت یک مرتبه برمی‌گردند به شهرهاشان و نزد زن و بچه‌هایشان می‌روند؟

این بستگی به درآمدشان دارد دارد. کارگرهایی که کمی درآمدشان بهتر است، معمولا بیست و سه چهار روز که کار می‌کنند، یک بار می‌روند سر می‌زنند و یک هفته یا شش روز پیش خانواده‌شان هستند. اما معمولا کارگرهایی که با درآمدهای کم دارند، سه چهار ماه یک بار می‌روند نزد خانواده‌هایشان. چون خرج رفت و آمد هم زیاد است.

نازلترین سطح دستمزد در عسلویه مربوط به کدام بخش از کارگراست؟

نازلترین حقوق‌ها مربوط به کارگرهای ساده است که با روزی هشت هزار تومان مشغول به کار هستند. هیچ بیمه یا مزایای دیگری هم به آنها تعلق نمی‌گیرد. نه تنها بیمه، حتی امکانات خوابگاهی و غذا، به غیر از ناهار که در محیط کار کارگرها هستند و برای کارفرما کار می‌کنند، شام هم بهشان تعلق نمی‌گیرد.

کارگران ساده، مشغول چه کاری هستند؟

کارگر ساده از کارهای ساختمانی گرفته تا کارهایی مثل کابل‌کشی، حمل و نقل، بارگیری و تخلیه بار و کارهای خدماتی بدون تخصص مشغول هستند.

کارگران افغانی هم در میان آنها هستند؟

کارگرهای افغانی را معمولا راه نمی‌دهند. کارگرهای افغانی معمولا برای کارهای ساختمانی خصوصی در شهر عسلویه، در جاهایی که پرت است کار می‌کنند. مثل سه چهار سال پیش به مراکز صنعتی راهشان نمی‌دهند.

الان زمزمه‌ی اخراج و پاکسازی عده‌ای در عسلویه به گوش می‌خورد. چه بخش این اخبار درست هستند؟

الان به طور مشخص شرکت ایران کیش که کارش رنگ و عایق لوله‌های صنعتی است برای پالایشگاه فاز شش و هفت و هشت کار می‌کند، اعلام کرده که ۳۰۰ نفر را اخراج خواهد کرد. مجموع کارگرهای این شرکت هم ۶۰۰ نفر هستند. تا حالا هم روزانه ۱۰ الی ۱۵ نفر ازشان اخراج کرده‌اند. آخرین خبری که من از آنها دارم این است که کارگران مشغول جمع‌آوری امضا بودند بین خودشان. نوشته‌اند به شرطی حاضرند محل کار را ترک کنند که کارفرما در ازای تصفیه‌شان، حداقل چهار ماه معادل آخرین حقوق‌شان به عنوان خسارت ناشی از اخراج تا زمانی که دوباره بتوانند کار جدیدی گیر بیاورند، به آنها پرداخت کند.

انتقال اینجور خبرها و نحوه‌ی برخورد با تصمیمات کارفرما در میان کارگران عسلویه به چه ترتیب است؟ قهوه‌خانه‌ای، چای‌خانه‌ای وجود دارد برای تجمع و گفت‌وگوی آنها؟

نه کارگر اینچا چندان وقتی ندارد که برود در قهوه‌خانه و چای‌خانه. کارگر از صبح تا شب باید کار کند. معمولا شش صبح است تا دوازده دوازده و نیم و بعد از آن هم بخاطر این که یک مقدار هوا گرم شده تا ساعت دو و نیم سه تا شش تا هفت غروب مشغول کار هستند. انتقال و ردوبدل اخبار تنها از طریق روابط دوستانه و روابط آشنایی که با همدیگر دارند ردوبدل می‌شود.

الان مگر در حوزه‌ی پارس جنوبی مشغول ساختن و استخراج نیستند؟ کارها باید رو به پیشرفت باشند. پس چطور به جای اشتغال بیشتر، پرسنل را کم می‌کنند؟

تا یک سال پیش تعداد کارگرهای مشغول به کار در این منطقه حدود ۵۰ هزار نفر بود ولی الان حدود ۳۰ هزار نفر شده. یعنی با ۲۰ هزار نفر حدوداً، تصفیه حساب شده و آنها رفته‌اند. بعضی شرکت‌ها و پروژه‌ها در حال تعطیل شدن هستند. به خاطر همین، پیمانکارها یا کارفرماها اقدام به تقلیل نیرو و هایشان کرده‌اند. علت تعطیل شدن این پروژه‌ها چه هست؟ سرمایه‌گذاری نمی‌شود به اندازه‌ی کافی؟ به نظر می‌رسد بخش بزرگی ناشی از مسایل تحریم و اینجور مسایل باشد.

مصاحبه‌گر: مهیندخت مصباح

دوچپه وله

۲۰۰۸-۰۴-۱۸